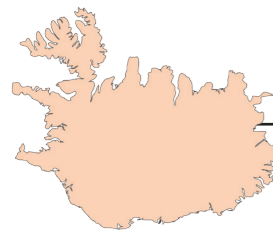

Fagløpene i Norden

Island

Grunnskole
Kunst- og håndverksfag

består av de 7 fagene: *dans, drama, visuell kunst, musikk, design og håndverk, mat og helse* og *tekstil*. Fagene er obligatoriske fra 1.-10. trinn. Det totale timetallet er 1248 og det er opp til skoleleder å fordele timene mellom de ulike fagene. På 8.-10. trinn er det svært vanlig at elevene har flere valgfag. På 8. trinn må elevene ha minst ett av kunst- og håndverksfagene som valgfag. På 9. og 10. trinn velger elevene fritt. På 10. trinn spesialiserer elevene seg gjerne i enkeltområder innen de ulike fagene.

Videregående skole

Noen få skoler tilbyr egne studier innen kunst- og håndverksfag, mens andre skoler tilbyr disse fagene som valgfag. Det videregående løpet er nylig redusert fra fire til tre år, og dette har gått utover valgfag-tilbudet. Det har derfor vært en betydelig nedgang i muligheten til å fordype seg i disse fagene på videregående nivå.

Færøyene

Grunnskole

Fagområdet håndverk og kunst består av 5 fag: *billedkunst, musikk, sløyd, håndarbeid og heimkunnskap*. Disse er obligatoriske i 5 eller flere år, fra 1.-7. klasse. Det totale timetallet er 510, og det er opp til skoleleder å fordele timene til de enkelte fagene.

Videregående skole

I den studieforberedende treårige videregående skole kan elevene blant annet velge *kunst, musikk* eller *drama* som valgfag i ett eller flere år (nivå C eller B). Som en hovedregel svarer C-nivå til cirka 75 timer per skoleår og B-nivå svarer til cirka 200 timer.

Den tekniske skolen er toårig og yrkesforberedende. Områder som tekstil og mote er rene skoleutdannelse. Elevene som velger håndverkslinjene (tømrer, frisør og lignende) går 2 år på skole, etterfulgt av lærlingplass i bedrift og svenneprøve. Flere av elevene som tar disse utdannelsene gjør det som regel i Danmark eller andre land.

* Timer er oppgitt i 60-minutters enheter

Norge

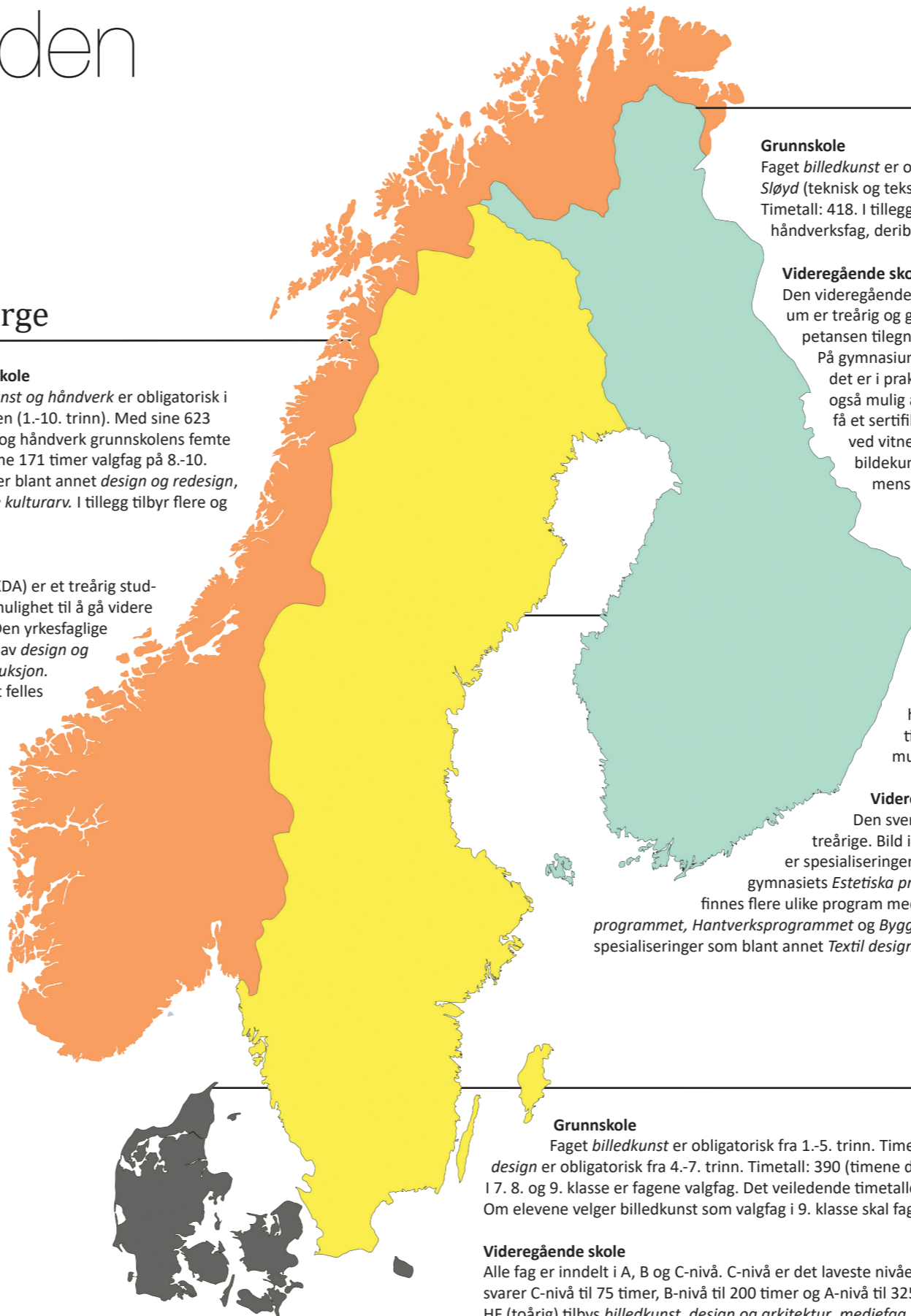
Grunnskole

Faget *kunst og håndverk* er obligatorisk i grunnskolen (1.-10. trinn). Med sine 623 timer er kunst og håndverk grunnskolen femte største fag. I tillegg har elevene 171 timer valgfag på 8.-10. trinn. Valgfag som kan tilbys er blant annet *design og redesign, teknologi i praksis* og *levende kulturarv*. I tillegg tilbyr flere og flere skoler *arbeidslivsfag*.

Videregående skole

Kunst, design og arkitektur (KDA) er et treårig studieforberedende løp som gir mulighet til å gå videre på universitet og høyskoler. Den yrkesfaglige retningen består blant annet av *design og håndverk* (DH) og *medieproduksjon*.

Elevene som velger DH har et felles førsteår, Vg1, for deretter å velge retning på Vg2. Her tilbys 30 ulike fag. Det pågår endringer i den yrkesfaglige tilbudsstrukturen, hvor det er foreslått å skille ut tradisjonshåndverkene og samle dem til et eget utdanningsprogram. Samtidig vil man beholde et utdanningsprogram for de bredere håndverksfagene som for eksempel *frisør, interiør- og utstillingsdesign, og medieproduksjon*. Dette vil kunne føre til at Vg1 blir smalere og mer spesialisert.

Finland

Grunnskole

Faget *billedkunst* er obligatorisk fra 1.-7. trinn. Timetall: 342. *Sløyd* (teknisk og tekstilsløyd) er også obligatorisk fra 1.-7. trinn. Timetall: 418. I tillegg kan elevene velge 418 timer valgfrie kunst- og håndverksfag, deriblant *billedkunst* og *sløyd*.

Videregående skole

Den videregående skolen er i Finland delt opp i gymnasium og yrkesskole. Gymnasiet er treårig og gir studiekompetanse. Yrkesskolen er også treårig og en del av kompetansen tilegnes i bedrift. Det går også an å kombinere gymnasium og yrkesskole. På gymnasium kan elevene ta kurs i *bildekunst* og *musikk*. *Sløyd* kan tilbys, men det er i praksis svært få skoler som gjør det. For interesserte elever er det også mulig å ta «gymnasiediplom» i ulike kunst- og ferdighetsemner og slik få et sertifikat på sine kunnskaper innen emnet. Dette sertifikatet kan legges ved vitnemålet fra gymnasiet. Tilbudet av studieretninger innen *sløyd* og *bildekunst* har minsket de senere årene. Spesielt på svensk er tilbudet lite, mens det på finsk er noe bedre, da antallet søkere potensielt er større.

Sverige

Grunnskole

I den svenske grunnskolen er *bild* og *sløyd* to ulike fag. Begge fagene er obligatoriske i hele grunnskolen, 1.-9. trinn. I bild har elevene 230 timer og i *sløyd* 330 timer. Elevene har 382 timer valgfag, og bild og musikk er populære valg blant elevene.

Videregående skole

Den svenske «gymnasieskolan» består av 18 ulike program som alle er treårige. Bild i ulike former forekommer på flere av programmene. Eksempelvis er spesialiseringene *Bild och formgivning* samt *Estetik och media* vanlig å tilby innen gymnasiet *Estetiska program*. *Sløyd* finnes ikke som eget emne på gymnasiet. Derimot finnes flere ulike program med ulike typer *sløyd*-relatert innhold, eksempelvis på *Estetiska programmet, Hantverksprogrammet* og *Bygg- og anleggningsprogrammet*. Innen disse finnes det mange spesialiseringer som blant annet *Textil design, Finsnickeri, Etisk modedesign* og *Övriga hantverk*.

Danmark

Grunnskole

Faget *billedkunst* er obligatorisk fra 1.-5. trinn. Timetall: 240. Faget *håndverk og design* er obligatorisk fra 4.-7. trinn. Timetall: 390 (timene deles med faget matkunnskap). I 7. 8. og 9. klasse er fagene valgfag. Det veiledende timetallet til valgfag er 60 timer per skoleår. Om elevene velger *billedkunst* som valgfag i 9. klasse skal faget inngå i deres obligatoriske prosjektoppgave.

Videregående skole

Alle fag er inndelt i A, B og C-nivå. C-nivå er det laveste nivået og har derfor færrest timer. Som en hovedregel svarer C-nivå til 75 timer, B-nivå til 200 timer og A-nivå til 325 timer. På gymnasutdannelsene STX (treårig) og HF (toårig) tilbys *billedkunst, design og arkitektur, mediefag, multimedier* og *innovasjon* som valgfag. På STX må elevene velge minst ett av disse fagene på C-nivå det første året på gymnasiet. Som den eneste skole i landet tilbyr Gefion Gymnasium (HF) *billedkunst* på A-nivå. Teknisk skole utdanner håndverkere som murerer, tømrere og lignende.

